

okolje e prostor

uvodnik

Intenzivno in uspešno leto 2005

Za nami je zelo intenzivno in uspešno leto. Poleg sprejetih zakonov in vrste podzakonskih predpisov lahko med večje uspehe štejemo izvajanje **operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda**. Izpolnili smo vse obveznosti iz programa oz. zahteve evropske direktive. Letos so začele obratovati nekatere velike čistilne naprave (Ljubljana, Maribor, Ljutomer in Slovenj Gradec) in več manjših, kar pomeni, da je Slovenija pridobila novih 450.000 PE (populacijskih enot) očiščene odpadne vode.

Drugo področje so uspešno izvedene naloge iz **operativnega programa odstranjevanja odpadkov**. Tako je bilo zgrajenih več zbirnih centrov (Ljubljana, Ptuj, Postojna, Ljutomer, Radovljica, Škofja Loka, Kranj, Tržič in Šenčur), v fazi izgradnje pa so še regionalni centri za ravnanje z odpadki Bukovžlak za savinjsko regijo, Puconci za območje Pomurja, dolenski regionalni center in regionalni center za Koroško. Vsi bodo financirani iz okoljskih dajatev, evropskih sredstev, sredstev državnega proračuna in lokalnih skupnosti.

S sprejetjem nove uredbe je s 1. decembrom ukinjeno plačevanje razgradnje izrabljenih motornih vozil, do sedaj so namreč morali to razgradnjo plačevati zadnji lastniki vozil.

Podpisani sta bili dve pomembni pogodbi s področja sanacije starih bremen: za krajinsko vodnogospodarsko ureditev naravnega rezervata Škocjanski zatok v vrednosti 744 milijonov tolarjev in za sanacijo gudronske jame v Pesnici v vrednosti 2,26 milijarde tolarjev.

Za odpravo posledic naravnih nesreč (potres, plazovi, poplave, neurja) smo letos namenili skupno več kot 6,6 milijarde tolarjev. Iz kohezijskega sklada in sklada za vode smo realizirali vrsto projektov v skupni vrednosti 5,8 milijarde tolarjev. Za nekaj manj kot 2 milijardi tolarjev je bilo še investicij na področju učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

Državni zbor je sprejel **zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu RS** ter (soglasno) **resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja**, pomemben strateški dokument, ki bo določal naše delo v prihodnjih letih.

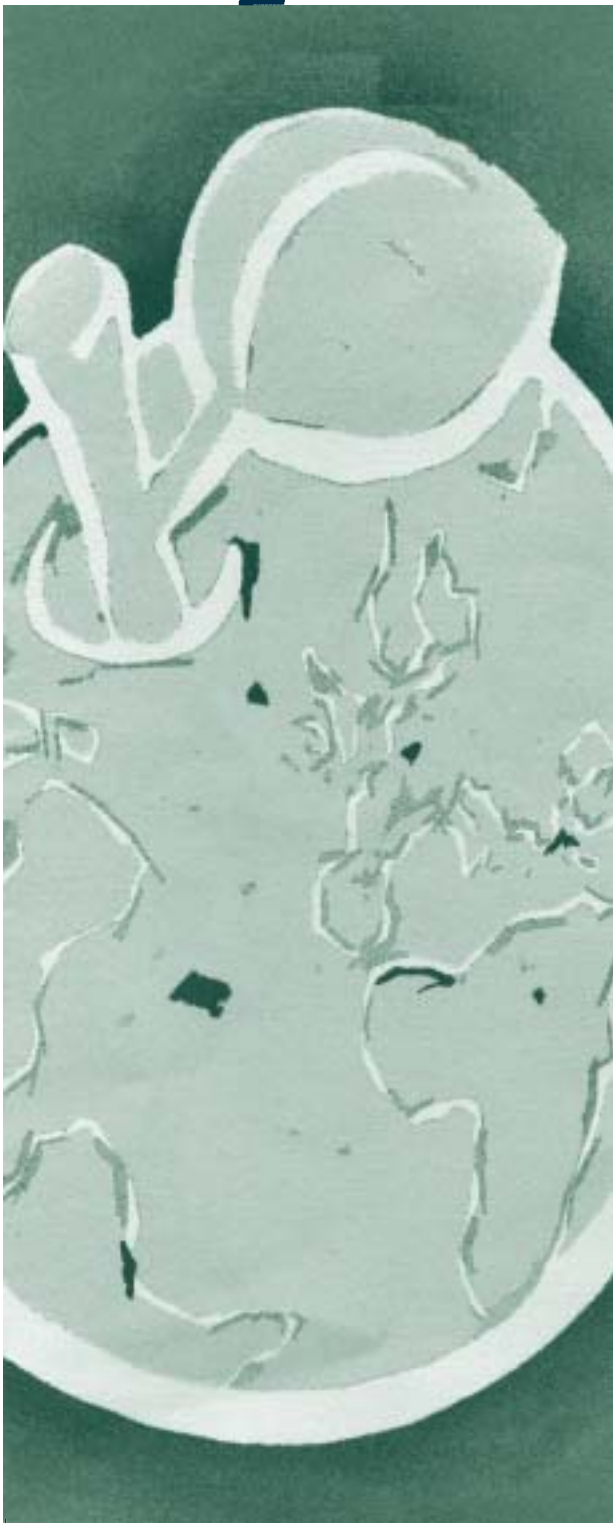
Ko smo v začetku leta na **področju prostora** načrtovali dinamiko sprejemanja zakonov, smo bili morda preveč optimistični. Načrtovane spremembe zakonodaje bodo namreč poslane v vladni postopek nekoliko kasneje, nekatere še do konca tega leta (npr. na področjih urejanja prostora in stanovanj), hkrati pa se že pripravljajo vsebine podzakonskih predpisov. Poleg sprememb zakona o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi smo sprejeli tudi predlog zakona o evidentiranju nepremičnin. Do konca leta naj bi vlada sprejela še spremembe zakona o nepremičninskem posredovanju, kar bo zagotovilo večjo pravno varnost strankam v postopku ter natančneje opredelilo pravila za varnejše in skrbno poslovanje.

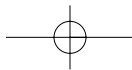
Uspešno smo sodelovali pri pripravi državnih lokacijskih načrtov za nekaj avtocestnih odsekov, za drugi tir železniške proge Divača-Koper in za HE Blanca. Do konca leta želimo sprejeti še zelo pomemben DLN za daljnovod Beričevo-Krško.

Ministrstvo za okolje in prostor po vsebinski plati vsakodnevno vpliva na kakovost življenja ljudi, zato želim kot minister poudariti našo odprtost za komunikacijo, kar je sicer večkrat naporno, toda le takšna pot je prava. In še nekaj: vsega dela ne bi zmogli brez predanih in strokovno usposobljenih sodelavcev tako na ministrstvu kot tudi v organih v sestavi ministrstva. Hvala vsem!

Janez Podobnik
minister za okolje in prostor

J. Podobnik

V nadaljevanju objavljamo samo kratke povzetke s sej Vlade RS. Več lahko preberete na spletnih straneh ministrstva: www.gov.si/mop (Oglasna deska).

Vlada je 3. novembra sprejela sklep o ustanovitvi projektne skupine za pripravo in izvedbo združitve nepremičninskih evidenc, ki jo vodi dr. Gregor Virant, minister za javno upravo.

Aleš Seliškar, Geodetska uprava RS, Zemljemerska ul. 12, Ljubljana, tel.: 01 478 4900

Vlada je 3. novembra sprejela predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in ga posredovala Državnemu zboru RS.

Barbara Starič Strajnar, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 47, Ljubljana, tel.: 01 478 7135

Vlada je 3. novembra sprejela pobudo za podpis sporazuma o podregionalnem načrtu ukrepov za preprečevanje večjih onesnaženj v Jadranskem morju in za pripravljenost na odzivanje ter za podpis pooblastila ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika.

Mag. Mitja Bricelj, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7384

Vlada je 10. novembra ustanovila stavbno in druge pravice na objektih, potrebnih za zgraditev in delovanje hidroelektrarne Blanca. Nepremičnine, na katerih so ustanovljene stavbne in druge pravice, so natančneje opredeljene v uredbi o državnem lokacijskem načrtu za hidroelektrarno Blanca.

Mag. Radovan Tavzes, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7310

Vlada se je 10. novembra seznanila z informacijo o stanju na področju podeljevanja koncesij za izvajanje dimnikarske javne službe (gospodarska javna služba izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom), ki se nanašajo na dimnikarska območja v 66 občinah.

Mag. Bernarda Podlipnik, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7401

Vlada je 10. novembra izdala uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. S predlogom uredbe se prenašajo v slovenski pravni red zahteve direktive evropskega parlamenta in sveta 2002/49/ES z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in obvladovanju hrupa v okolju (ur. l. št. 189 z dne 18. 7. 2002, str. 12-26) in priporočila komisije 2003/613/ES z dne 6. avgusta 2003 v zvezi z navodili o revidiranih začasnih računskih metodah industrijskega hrupa, hrupa letališč, hrupa cestnega in železniškega prometa ter s hrupom povezanih emisijskih podatkov (ur. l. št. 212 z dne 22. 8. 2003, str. 49) določitev mejnih vrednosti kazalcev hrupa pa je prepuščena nacionalni zakonodaji posamezne države članice EU.

Mag. Radovan Tavzes, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7310

Vlada je 17. novembra sprejela zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu okolja. Zakon o varstvu okolja je začel veljati 7. maja 2004. S tem zakonom je Slovenija kot

prva med državami članicami EU v svoj pravni red prenesla tudi zahteve direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sheme za trgovanje s pravicami za izpuščanje toplogrednih plinov. Direktiva je začela veljati konec leta 2003, njene zahteve pa so morale biti prenesene v pravne rede držav članic do 31. decembra 2004. To je bil izjemno kratek rok, zato smo morali sedaj spremeniti ali dopolniti nekatere določbe zakona o varstvu okolja, ki urejajo trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, predvsem zaradi natančnejše ureditve nekaterih institutov.

Dušan Pichler, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7309

Vlada je 17. novembra sprejela sklep o ustanovitvi medresorske delovne skupine za oblikovanje projekta celovitega razvoja območja tretje razvojne osi. Tretja razvojna os je strukturni projekt, katerega namen je povečanje konkurenčnosti ter okrepitev inštitucionalnih in gospodarskih povezav ob razvojni osi. Prispeval bo k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji ter uravnoteženemu razvoju evropskega prostora. Razvojna os je tudi dogovor o skupni dolgoročni razvojni viziji, povezuje pa več različnih vidikov razvoja (od gospodarstva in prometa do turizma, pa tudi različne inštitucije, ki soustvarjajo razvoj območja ob osi).

Metka Černelč, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, Ljubljana, tel.: 01 478 7014

Vlada je 17. novembra sprejela odločbo, da se za direktorja Javnega zavoda Park Škocjanske jame imenuje Albin Debevec, rojen 13. 12. 1943 v Ilirski Bistrici, po poklicu univ. dipl. inž. agronomije – ekonomska smer.

Mladen Berginc, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 309 4550

Vlada se je 17. novembra seznanila s t. i. predprimerjalno študijo za izbor treh potencialnih lokacij za odlagališče nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov in odločila, da se postopek priprave državnega lokacijskega načrta nadaljuje za lokacije: Vrbina v občini Krško, Čagoš v občini Sevnica in Globoko v občini Brežice. Za predlagane potencialne lokacije se izdela študija, v kateri bodo proučene vse možne variante izvedbe odlagališča.

Ana Vidmar, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, Ljubljana, tel.: 01 478 7039

Vlada je 17. novembra odločila, da se Slovenija vključi v medvladno skupino za opazovanje Zemlje (*Group on Earth Observation* – GEO) in pooblastila ministra za okolje in prostor, da s to namero seznanji izvršni sekretariat medvladne skupine za opazovanje.

Dr. Silvo Žlebir, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4512

Vlada je 24. novembra izdala uredbo o spremembi uredbe o načinu, predmetu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili. S predlagano spremembo uredbe se s 1. 12. 2005 ukinja plačevanje storitev razgradnje izrabljenih motornih vozil, ki so jo morali po sedaj veljavnih predpisih plačevati zadnji lastniki vozil. S tem Slovenija uveljavlja določilo direktive EU 2000/53/ES o izrabljenih vozilih,

da se vozila dostavijo pooblaščenemu obratu za obdelavo brez stroškov za zadnjega imetnika in/ali lastnika pred 1. 1. 2007.

Dušan Marc, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7306

Vlada je 24. novembra imenovala Marijano Mali za generalno sekretarko in dr. Marjana Vezjaka za direktorja direktorata za evropske zadeve in investicije v ministrstvu za okolje in prostor. Na položaja sta imenovana za pet let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Služba za odnose z javnostjo, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7345

Vlada je 24. novembra izdala uredbo o načinu, predmetu in pogojih opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov na območju občin savinjske regije: Celje, Velenje, Braslovče, Dobje, Dobrna, Mozirje, Polzela, Prebold, Šentjur, Štore, Tabor, Vojnik, Vransko, Žalec, Laško, Šoštanj, Šmartno, Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah.

Mag. Radovan Tavzes, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7310

Vlada je 24. novembra izdala uredbo o dopolnitvah uredbe o načinu opravljanja obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov, s katero vlada ponuja nove finančne in organizacijske možnosti za izvajanje te javne službe.

Mag. Radovan Tavzes, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7310

Državni zbor RS je 24. novembra sprejel resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja (NPVO). Osnovni cilj NPVO je splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja ter varstvo naravnih virov. Program določa cilje na posameznih področjih za določena časovna obdobja in prednostne naloge ter ukrepe za dosego teh ciljev.

Mag. Radovan Tavzes, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7310

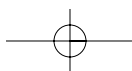
Aktualno

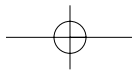
Seja Slovenskega komiteja za vprašanja spremembe podnebja

V prostorih ministrstva za okolje je bila 10. novembra 11. seja Slovenskega komiteja za vprašanja spremembe podnebja, ki jo je vodil minister za okolje in prostor Janez Podobnik.

Komite kot posvetovalno telo vlade sestavljajo predstavniki ministrstev ter predstavniki državnih in nevladnih organizacij. Člani komiteja so dobili osnutek poročila o poteku izdelave 4. državnega poročila konference pogodbenic klimatske konvencije z nalogo, da za svoja področja posredujejo morebitne predloge sprememb oz. dopolnitev. Predstavljeno je bilo poročilo o izvajanju projekta NCSA *Samooocena nacionalnih potreb po krepitvi zmogljivosti za globalno okoljsko upravljanje*. Projekt poteka v vrsti vzhodnoevropskih držav, financira pa ga GEF (Globalni okoljski sklad). Agencija RS za okolje bo do konca leta 2007 izdelala interdisciplinarno raziskavo o ranljivosti in prilagajanju na podnebne spremembe v Sloveniji.

(nadaljevanje na 7 strani)

Od 9. marca do konca junija 2006 bo v gradu Bistra velika razstava fotografij, ki predstavljajo okoljske probleme velikih mest. Projekt vodi British Council Slovenija, sodelujejo pa tudi britansko veleposlaništvo v Ljubljani, Tehniški muzej in Ministrstvo RS za okolje in prostor.

Mag. Andrej Kranjc, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7434

Razrešitev prometne problematike na širšem območju občine Medvode

V prostorih Ministrstva RS za okolje in prostor je 10. novembra na pobudo občine Medvode in civilnih iniciativ Vižmarij, Zbiljskega jezera, Stanežič in Pirnič potekal delovni sestanek v zvezi s prostorsko ureditvijo trase načrtovanih prometnih povezav v občini Medvode. Sklicatelj sestanka je bil minister za okolje in prostor Janez Podobnik, sestanka pa so se udeležili tudi minister za promet mag. Janez Božič, strokovni sodelavci ministrstva in vodstvo Darsa. Zbrane predstavnike civilnih iniciativ so zanimali predvsem roki dograditve prometnih povezav na območju, ki je zaradi dnevnih migracijskih tokov Gorenjska-Ljubljana prometno izjemno obremenjeno.

Barbara Radovan, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 21, tel.: 01 478 7031

14. redno zasedanje pogodbenic barcelonske konvencije

11. novembra se je v Portorožu zaključilo 14. redno zasedanje pogodbenic konvencije o varstvu morskega okolja in obalnih območij Sredozemlja in njenih protokolov (barcelonske konvencije). Štiridnevnega zasedanja se je udeležilo 17 delegacij držav pogodbenic in predstavniki EU. Na zasedanju je bil podpisan slovensko-hrvaško-italijanski načrt ravnanja v primeru onesnaženja zaradi nesreč na severnem Jadranu, vključno s sporazumom za njegovo izvajanje. Drugi pomembni sprejeti dokument na zasedanju je sredozemska strategija trajnostnega razvoja.

Na zasedanju je bila sprejeta tudi deklaracija iz Portoroža, ki poudarja pomen sodelovanja med sredozemskimi državami pri izvajanju sredozemske strategije trajnostnega razvoja. Slovenija je prevzela dvoletno predsedovanje sredozemskemu akcijskemu načrtu.

Naslednje, 15. redno zasedanje pogodbenic barcelonske konvencije bo leta 2007 v Španiji.

Mag. Mitja Bricelj, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7384

Podpisana pogodba za krajinsko vodnogospodarsko ureditev naravnega rezervata Škočjanski zatok

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik (kot naročnik), predsednik Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) mag. Slavko Polak (kot sofinancer) in predsednik uprave SCT, d. d., Ivan Zidar (kot izvajalec) so 23. novembra podpisali pogodbo za krajinsko vodnogospodarsko ureditev naravnega rezervata Škočjanski zatok. Projekt je DOPPS skupaj z ministrstvom za okolje in prostor prijavil tudi evropski komisiji (program Life III - narava). Vrednost pogodbe je 744 milijonov tolarjev, od katerih je 49 milijonov prispevala evropska komisija. Dela se bodo zaključila v letu 2008.

Vesna Kolar Planinšič, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 3094 531

Zasedanje stalnega odbora bernske konvencije

Na sedežu sveta Evrope je od 28. novembra do 1. decembra potekalo 25. zasedanje stalnega odbora bernske konvencije o ohranjanju evropskega rastlinstva in živalstva, in sicer v treh sklopih: pregled poročil o izvajanju konvencije in strokovnih srečanj, obravnavanje dosjejev in pregled izvajanja izbranih priporočil ter strateški razvoj konvencije. Pobudo evropskega parlamenta o pripravi evropske listine o lovu je stalni odbor sprejel kot prispevek k trajnostni rabi naravnih virov in vzpostavljanju partnerstva med lovskimi in naravovarstvenimi organizacijami. Del konference je bil posvečen dosjejem (*case files*). To je edinstveni inštrument bernske konvencije: kdor koli lahko pošlje argumentirano vlogo sekretariatu konvencije, če meni, da se v posamezni državi določila konvencije kršijo ali so težave pri izvajanju. Tokrat smo spremljali naslednje dosjeje: gnezdišča želv na polotoku Akamas (Ciper), soteska Kresna in gradnja avtoceste (Bolgarija), delta Donave (Ukrajina), Hermannova kornjača na planoti Morau (Francija) in polje vetrnih elektrarn na območju Balčik (Bolgarija). Stalni odbor je sprejel štiri priporočila, od katerih le eno neposredno zadeva Slovenijo (sklepi s seminarja o ohranjanju in upravljanju čezmejnih populacij velikih zveri - Osilnica).

Peter Skoberne, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 309 4562

11. zasedanje konference pogodbenic okvirne konvencije ZN o spremembah podnebja (COP 11) in 1. zasedanje konference pogodbenic Kjotskega protokola (COP/MOP 1)

Od 28. novembra do 9. decembra je v kanadskem Montrealu potekalo 11. zasedanje konference pogodbenic okvirne konvencije ZN o spremembah podnebja (COP 11) in 1. zasedanje konference pogodbenic Kjotskega protokola (COP/MOP 1). Na zasedanju COP 11 so bila obravnavana državna poročila držav pogodbenic konvencije, razvoj in prenos tehnologij, izgradnja zmogljivosti ter izvajanje 4. člena konvencije, na zasedanju COP/MOP 1 pa so obravnavali poročilo izvršnega odbora mehanizma čistega razvoja, izvajanje 6. člena protokola, postopke in mehanizme v zvezi s skladnostjo v okviru protokola ter 9. odstavek 3. člena protokola.

Mag. Andrej Kranjc, Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, tel.: 01 478 7434

Podpisani pogodbi za sofinanciranje projekta Odvodnja in čiščenje odpadnih voda v povodju spodnje Save - kanalizacija Krško

Minister Janez Podobnik in župan občine Krško Franc Bogovič sta 29. novembra podpisala pogodbi za sofinanciranje projekta *Odvodnja in čiščenje odpadnih voda v povodju spodnje Save - kanalizacija Krško*. Kanalizacijski sistem obsega zgraditev kanalizacijskega omrežja, ki vključuje šest zadrževalnih bazenov za padavinske vode in štiri črpalnišča za odpadne vode.

Cilji projekta so opredeljeni celovito za povodje spodnje Save, in sicer za zmanjšanje nadaljnjega onesnaževanja tako površinskih kot tudi podzemnih voda.

Dr. Metka Gorišek, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 309 4224

Uspešno poročanje Slovenije Evropski agenciji za okolje

Evropska agencija za okolje (EEA) v vsakoletnem poročilu o napredku poda oceno o stopnji popolnosti okoljskih podatkov. Kriteriji za točkovanje so določeni vnaprej in za vsako poročanje posebej, nanašajo pa se predvsem na dolžino in popolnost časovne serije podatkov, ki so bili zahtevani in posredovani, posredovanje podatkov v predpisanem roku in predpisani obliki ipd. Poročanje Slovenije je v letu 2005 doseglo 92 % skladnosti s poročevalskimi zahtevami EEA, kar je Slovenijo uvrstilo na 4. mesto med 31 ocenjevanimi državami. Pred Slovenijo so se uvrstile Švedska, Latvija in na prvem mestu Avstrija.

Irena Rejec Brancelj, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4554

Evropska agencija za okolje pripravlja poročilo o okolju in prometu v Evropi

Evropska agencija za okolje (EEA) bo predvidoma marca 2006 izdala novo poročilo o prometu in okolju. Osnovni namen poročila je evidentirati ključne vplive prometa na okolje in predstaviti deset osnovnih sporočil, ki so bistvena za zmanjševanje onesnaževanja. Podatki so združeni v 40 prometno-okoljskih kazalcev. Publikacija je namenjena predvsem odločevalcem na višjih in nižjih ravneh. Na Agenciji RS za okolje pripravljamo nacionalni nabor prometno-okoljskih kazalcev. Njihov razvoj temelji na metodologiji EEA, katere vloga je predvsem v razumevanju vzročno-posledičnih in medsebojno vplivajočih odnosov v okolju. Kazalci so razvrščeni v več vsebinskih skupin - okoljske posledice prometa, prometno povpraševanje in intenziteta, prostorsko planiranje in dostopnost, prometna infrastruktura in storitve, stroški in cena prometa, tehnologija in njena izkoriščenost ter integracija upravljanja prometa. Predvidoma bodo na voljo sredi leta 2006.

Mag. Nataša Kovač, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4476

Turizem na zavarovanih območjih

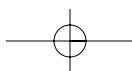
V Gradu na Goričkem je bil 6. decembra posvet o turizmu na zavarovanih območjih. Organizirali so ga Turistična zveza Slovenije, Krajinski park Goričko in Pomurska turistična zveza. Direktor Krajinskega parka Goričko Janko Halb in Stanka Dešnik sta predstavila razvojne možnosti turizma v parku. Zanimivi so bili primeri dobrih praks iz Sečoveljskih solin (Barbara Morgan), Triglavskega narodnega parka (mag. Martin Šolar), Škočjanskih jam (Tomaž Zorman), Kozjanskega parka (Bernard Goršak) in Notranjskega parka (Valentin Schein). Obžalujemo lahko, da jim niso prislunili tudi predstavniki turističnih podjetij od drugod po Sloveniji, ne le iz Prekmurja.

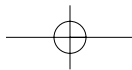
Organizatorji pričakujejo, da bodo pobude in predloge lahko uporabili tudi pri pripravi strategije slovenskega turizma za naslednje obdobje.

Breda Ogorelec, Ministrstvo za okolje in prostor, Einspielerjeva 6, Ljubljana, tel.: 01 309 4552

Evropske smernice na področju upravljanja nepremičnin

V EU ni neposrednih direktiv, ki bi celoviteje urejale nepremičninsko področje, posamezne direktive obravnavajo le nekatere vidike, ki jih je treba

spoštovati tudi pri nepremičninskem poslovanju. Tako v javnih nepremičninskih inštitucijah dejavnosti potekajo ob upoštevanju priporočil, ki jih pripravljajo vodilna evropska nepremičninska združenja (vodenje elektronskih registrov podatkov, medsebojne povezave registrov in elektronska dostopnost do podatkov). Elektronske možnosti povezovanja podatkovnih baz so odprle pot k večji interoperabilnosti podatkov. V novembru sta bila v okviru ekonomske komisije za Evropo predstavljena dva dokumenta, pripravljena ob sodelovanju slovenskih predstavnikov, in sicer za področje upravljanja nepremičnin in javno-zasebnega partnerstva na tem področju. Dostopna sta na spletni strani:

http://www.unece.org/env/hs/wpla/4thSession_LA.htm.

Dr. Božena Lipej, Geodetska uprava RS, Zemljemerska ul. 12, Ljubljana, tel.: 01 478 4903

PUBLIKACIJE

Potresi v letu 2003

Izšla je trinajsta publikacija Urada za seizmologijo in geologijo Agencije RS za okolje o potresih leta 2003. Konec leta 2003 je v Sloveniji delovalo 18 potresnih opazovalnic državne mreže, ki so v letu 2003 zabeležile 5974 seizmičnih dogodkov.

Za leto 2003 je v članku predstavljenih 85 potresov, ki so dosegli ali presegli magnitudo 6,5 oz. povzročili večjo gmotno škodo ter zahtevali človeška življenja. Potres z največ smrtnimi žrtvami je bil 26. decembra v jugovzhodnem Iranu. V njem je umrlo najmanj 41.000 ljudi. Potres 21. maja v severni Alžiriji je zahteval vsaj 2266 žrtev.

Sledijo članki, ki natančneje obravnavajo najmočnejši potres in najgloblja potresa v letu 2003 na našem planetu ter potresa, ki sta zahtevala največ življenj. Popotresno dogajanje v Alžiriji smo si ogledali na kraju samem, zato smo lahko pripravili natančnejšo analizo poškodb objektov z obširnimi slikovnim gradivom. Podatke o potresu v Iranu smo zbrali iz različnih dostopnih virov. V publikaciji so tudi članki o vplivu geološke zgradbe na nihanje tal in poškodbe zgradb ob potresih in članki, ki obravnavajo delovanje posameznih sistemov, njihovo kalibriranje, učinkovitost in izboljšave.

Renato Vidrih, Agencija RS za okolje, Dunajska c. 47, tel.: 01 478 7272

Evropsko okolje – stanje in možnosti 2005

29. novembra je izšlo najnovejše poročilo Evropske agencije za okolje (EEA) z naslovom *Evropsko okolje – stanje in možnosti 2005*. Poročilo 2005 (petletna ocena po 31 državah) ponuja pregled evropskega okolja in opozarja na njegove spremembe, pri čemer so podnebne le ena vrsta sprememb. Druga področja so biotska raznovrstnost, morski ekosistemi, zemeljski in vodni viri, onesnaževanje zraka in zdravje. Poročilo prvič zajema analizo po državah s kazalci uspešnosti in primerjavo za vse udeležence.

Irena Rejec Brancelj, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478

Revija *Okoljska vzgoja v šoli*

Zavod RS za šolstvo je izdal novo številko revije *Okoljska vzgoja v šoli*. Revija je v celoti posvečena desetletju izobraževanja za trajnostni razvoj (DITR). Uvodnik z naslovom *Strategije izobraževanja za trajnostni razvoj* je napisal minister za okolje in prostor Janez Podobnik. V reviji sodelujejo priznani strokovnjaki za okoljsko izobraževanje iz Slovenije in tujine. Profesor Dušan Plut s Filozofske fakultete v Ljubljani je prispeval članek z naslovom *Trajnostna paradigma in okoljska etika – ključno vrednostno polje izobraževanja 21. stoletja*.

O izobraževanju za trajnostni razvoj kot obliki kulturološko-socialnega učenja piše dr. Johannes Tschapka z avstrijskega ministrstva za šolstvo, kulturo in znanost. Profesorica Daniella Tilbury, direktorica inštituta za trajnostno izobraževanje v Sydneyju (ARIES), pa predstavlja izobraževanje za trajnostni razvoj v avstralskih šolah. O odnosu madžarskih učencev do okolja piše dr. Atilla Varga z Zavoda za šolstvo v Budimpešti.

Kot priloga reviji so izšli povzetki predavanj na seminarju za multiplikatorje. Izdajo tematske številke revije *Okoljska vzgoja v šoli* je finančno podprlo Ministrstvo RS za okolje in prostor. Več o reviji najdete na spletni strani www.zrss.si.

Majda Naji, odgovorna urednica, tel.: 02 320 8064

POSEBNO POVABILO

Sokol – Slike o okolju

Na Agenciji RS za okolje so začeli polnjenje novonastale zbirke slik MOP (ARSO) s področja okolja – Sokol. Z zakonom o varstvu okolja nam je namreč naložena tudi priprava poročila o okolju v Sloveniji in za izdelavo privlačnih poročil potrebujemo zajetno zbirko ustreznega slikovnega gradiva.

Če ste na svojih poteh v naravo posneli slike, ki jih ne želite čuvati zgolj zase, jih "podarite" Agenciji RS za okolje! Slike naj bodo posnete izključno na ozemlju Slovenije s točno navedbo kraja, datuma in opisa objekta na posnetku. Poleg fotografij so aktualne tudi risbe, karikature, animacije in krajši videoposnetki. Pri slikah rastlin in živali lahko navedete tudi latinska imena.

Slike, ki bodo ustrezale izbirnim kriterijem, bodo objavljene na spletni strani (<http://nfp-si.eionet.eu.int/sokol/>). Med metapodatki bo imelo pomembno mesto ime avtorja, čigar moralne avtorske pravice bodo spoštovane.

Za programsko izvedbo galerije so na agenciji uporabili nekoliko prilagojeno brezplačno odprto kodno aplikacijo Coppermine.

Za konec samo še prijazno povabilo k ogledu in sodelovanju v zbirki Sokol.

Mag. Albert Kolar, Agencija RS za okolje, Vojkova c. 1b, Ljubljana, tel.: 01 478 4464

LEPE PRAZNIKE IN SREČNO 2006!

Izdaja: Ministrstvo za okolje in prostor
Republike Slovenije
Dunajska c.48
1000 Ljubljana
tel.:(01) 478 7335
faks: (01) 478 7415

Uredništvo: Embea d.o.o.
Odgovorna urednica: Milena Janežič
milena.janezic@gov.si
Naklada: 1830
Priprava in tisk: Medium d.o.o.
Tiskano na: stoodstotno recikliranem papirju

Naslovi za elektronsko pošto na MOP:
ime.priimek@gov.si
Obiščite domačo stran MOP:
<http://www.sigov.si/mop/>

vsebina

uvodnik 1

vlada

Kratki povzetki s sej Vlade RS. 2

aktualno

V prostorih ministrstva za okolje je bila 10. novembra 11. seja slovenskega komiteja za vprašanja glede sprememb podnebja, ki jo je vodil minister za okolje in prostor Janez Podobnik. 2

Razrešitev prometne problematike na širšem območju občine Medvode 7

14. redno zasedanje pogodbenic barcelonske konvencije 7

Podpisana pogodba za krajinsko vodnogospodarsko ureditev naravnega rezervata Škocjanski zatok 7

Zasedanje stalnega odbora bernske konvencije ... 7

11. zasedanje konference pogodbenic okvirne konvencije ZN o spremembah podnebja (COP 11) in 1. zasedanje konference pogodbenic Kjotskega protokola (COP/MOP 1) 7

Podpisani pogodbi za sofinanciranje projekta Odvodnja in čiščenje odpadnih voda v povodju spodnje Save – kanalizacija Krško 7

Uspešno poročanje Slovenije Evropski agenciji za okolje 7

Evropska agencija za okolje pripravila poročilo o okolju in prometu v Evropi 7

Turizem na zavarovanih območjih 7

Evropske smernice na področju upravljanja nepremičnin 7

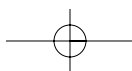
PUBLIKACIJE 8

Potresi v letu 2003 8

Evropsko okolje – stanje in možnosti 2005 8

Revija Okoljska vzgoja v šoli 8

Javna tribuna 3-6

Javna tribuna

uvodnik

Eden od temeljev demokracije je gotovo tudi dobra komunikacija. Že v prvi prilogi Javna tribuna smo zapisali, da je njen osnovni namen izboljšati komunikacijo med zainteresirano strokovno javnostjo in ministrstvom, ker to omogoča boljšo rešitev problemov in nalog, za katere je ministrstvo pristojno.

Na novinarski konferenci šministrstva 5. decembra o dosežkih v letu 2005 je bilo jasno povedano, da je delo na področju okolja uspešno, pri delu na področju prostora pa je več problemov, zlasti ker se je ministrstvo lotilo spremembe prostorske zakonodaje. To pa je eno najzahtevnejših področij sistemske zakonodaje. Najbolj se je to videlo po reakciji stroke (predvsem urbanistov in prostorskih načrtovalcev) v začetku julija, ko se je pojavil osnutek sprememb prostorske zakonodaje.

Več pozornosti in energije usmeriš tja, kjer je večja zagata, zato bomo skušali tudi Javno tribuno bolj usmerjati k tej problematiki (vsaj nekaj števil). Predvsem bomo z njeno pomočjo poskušali izboljšati komunikacijo med ministrstvom kot pripravljalcem prostorske zakonodaje in zainteresirano strokovno javnostjo.

Že v prvi Javni tribuni, ki je izšla avgusta, smo kot prispevek št. 1 objavili razmišljanje skupine arhitektov o spremembi prostorske zakonodaje. V odzivu generalne direktorice direktorata za prostor Metke Černelč je bilo zapisano, da bo ministrstvo zainteresirano javnost sproti obveščalo o dopolnitvah in povabilo k sodelovanju ter ji omogočilo, da se odzove s svojimi stališči in predlogi.

Na spletni strani Zavoda za prostorsko kulturo je vprašanje: "Kaj lahko storimo arhitekti in urbanisti za kvaliteto družbenega okolja, v katerem živimo, oz. kako naj se arhitektura in urbanizem odzivata na aktualne razmere v družbi?" Arhitekt Grega Košak odgovarja s citatom Jean-Paula Sartra: "Svoboda, to je pravica in dolžnost do vsakokratnega opredeljevanja in to je treba početi vedno znova in znova."

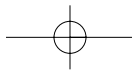
Potrebna je torej aktivna udeležba čim večjega števila arhitektov, urbanistov in prostorskih načrtovalcev v komunikaciji, v dialogu z ministrstvom kot predlagateljem spremembe prostorske zakonodaje, dialog ves čas in na različne načine, tudi v tej Javni tribuni.

Na Sedlarjevem srečanju 9. decembra, vsakoletnem srečanju urbanistov in prostorskih planerjev, ki je bilo letos posvečeno predvsem predlogom sprememb prostorske zakonodaje, se je predsedujoči dr. Boris Gabršček dokaj kritično izrekel o komunikaciji med ministrstvom in stroko. Povabili smo ga, da predlaga kaj za izboljšanje te komunikacije, in naslednji dan je poslal besedilo, ki ga objavljamo kot prispevek št. 10. Prispevek št. 9 je decembrsko besedilo direktorata za prostor in predstavlja glavne poudarke in teze iz predloga zakona. Si prispevka nasprotujeta? Se kje pokrivata, dopolnjujeta? Ponujata kakšno skupno rešitev?

Čeprav se zdi pot dolga in naporna, ker je problem eden največjih, bomo v dobri in odprti komunikaciji našli pravo rešitev.

Arhitekti, urbanisti, prostorski načrtovalci, je kolega Grega Košak zadel s Sartrom?

Na zadnji strani Javne tribune objavljamo dva odgovora in en odmev na prispevke iz prejšnjih števil.

Za namen javne razprave na tej javni tribuni daje Direktorat za prostor v zvezi s spremembami sistemske zakonodaje vezane na prostor, sledeče teze in predloge

Predlog ZAKONA O UREJANJU PROSTORA

Novi zakon prinaša nov sistem prostorskih aktov z vidika njihove vsebine, hierarhije in poimenovanja. Ti so:

- na državnem nivoju: državni prostorski plan ter državni lokacijski načrt;
- na regionalnem nivoju: regionalni prostorski plan za območje razvojne regije;
- na občinskem nivoju: prostorski plan občine (z urbanističnim načrtom) in lokacijski oziroma zazidalni načrt.

Direktorat za prostor bo skupaj z občinami postopoma vzpostavil informacijski sistem, ki bo omogočil enoten pristop do informacij tako obstoječega stanja v prostoru, preteklih stanj, pravnega stanja in pregled nameravanih prostorskih odločitev.

Vključitev postopka celovite presoje vplivov na okolje v postopek priprave občinskih prostorskih aktov, kot rešitev "sui generis", pomeni za občine ključno racionalizacijo v vsebinskem, časovnem, organizacijskem in finančnem pogledu. Postopek celovite presoje vplivov na okolje se izdelava za vse prostorske akte, s katerimi se konkretno določa namenska raba prostora. Zakon o urejanju prostora bo podal predlog vsebin, ki jih mora izdelovalec prostorskega plana upoštevati s področja varstva okolja (elementi okoljskega poročila).

Novi zakon o urejanju prostora bo zopet uvedel dovoljenje za poseg v prostor, torej dovoljenje za *umestitev in oblikovanje* objekta in drugega posega v prostor. Za zahtevnejše objekte in manjše skupine "nezahtevni" objektov na območjih, ki se bodo urejevala le na podlagi meril in pogojev iz prostorskega plana občine, se bo kot strokovna podlaga za dovoljevanje lahko izdelal (idejni) *urbanistično arhitekturni projekt* (podoben bivši skupinski lokacijski dokumentaciji). Posebna pozornost bo posvečena tudi sedanji zelo sporni ureditvi enostavnih objektov. Njihovo umeščanje v prostor, ki je sedaj pravzaprav prepuščeno odločitvam občanov, bo odslej podvrženo vsakokratni urbanistični in oblikovalski preveritvi skozi upravni akt (odločba o priglasitvi).

Novi zakon tudi spreminja institut lokacijske informacije. Za potrebe splošnega informiranja in nadaljnega projektiranja bo nadomeščena z izpisom iz pravne karte prostora kot informacija iz splošnega pravnega akta, ki bo poleg meril in pogojev za poseganje v prostor zajemala tudi vse pravne prepovedi in zapovedi po drugih predpisih; za potrebe v nadaljnjih postopkih po drugih zakonih pa bo nadomeščena s potrdilom o namenski rabi prostora (potrdilo o dejstvih) in bo podobna izpisu iz rojstne matične knjige ali izpisu iz zemljiške knjige.

Država bo pri nadzoru nad zakonitostjo prostorskega načrtovanja v občinah nadzirala vsebino prostorskega plana občine in sicer upoštevanje prostorskih ureditev državnega pomena, predpisane vsebine urbanističnega načrta ter upoštevanje zakonskih načel in programskih ter oblikovalskih izhodišč za pripravo izvedbenih načrtov. Občinski plan bo vlada potrdila s sklepom.

Da bi zagotovili racionalizacijo dela, časa in finančnih sredstev pri pripravi prostorskih aktov, so na novo urejena razmerja med vladnimi resorji in občinami, in sicer se prostorske vsebine, ki izhajajo iz veljavnih predpisov posameznih resorjev, zbirajo na MOP, v Direktoratu za prostor. S tem ta direktorat prevzame vlogo koordinatorja vseh vsebin.

Spremembe prostorske zakonodaje bodo izvedene v dveh korakih:

V prvem, ki bo realiziran v začetku prihodnjega leta, bo v celoti urejeno področje prostorskega načrtovanja na občinskem, regionalnem in na državnem nivoju, in sicer:

- vsebina in namen prostorskih aktov bosta opredeljena jasno in pregledno, obseg vsebine pa bo vezan na večjo ali manjšo zahtevnost in kompleksnost predvidenih prostorskih ureditev,
- postopki priprave prostorskih aktov na vseh nivojih bodo racionalizirani in sinhronizirani, poenostavili se bodo postopki dovoljevanja posegov v prostor z

enim samim ciljem, da bodo občani in drugi gospodarski subjekti hitreje in lažje realizirali svoje investicijske namene v prostoru ob hkratnem varovanju okolja, narave in drugih kvalitet prostora.

Drugi korak, ki bo realiziran v prihodnjem letu, pa bo zajel celovito prenovu prostorskih predpisov, od dovoljevanja posegov v prostor, področja zemljiške politike, komasacij, statusa in organiziranosti stroke, inšpekcijskega nadzora, do nujnih ukrepov, vezanih na izobraževanje in splošen dvig nivoja ozaveščenosti tako države, kot njenih državljanov.

Naloge, oziroma njihovi rezultati, ki jih v skladu z veljavnim ZUreP-1 glede priprave občinskih strategij prostorskega razvoja in občinskega prostorskega reda izvajajo občine, se v celoti uporabijo pri pripravi novih prostorskih aktov.

Besedilo sprememb zakonodaje na področju urejanja prostora bo pred sprejemom v Državnem zboru verificirano v posameznih strokovnih krogih, združenjih in raziskovalnih ter znanstvenih institucijah, v skladu z določili Aarhuške konvencije pa bo na spletni strani MOP-DP na vpogled civilni in drugi zainteresirani javnosti.

Predlog ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN

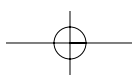
Predlog zakona o evidentiranju nepremičnin, ki ga je Vlada RS sprejela 1. decembra 2005, temelji predvsem na: poenostavitvi postopkov vpisa nepremičnin v nepremičninske evidence, zagotavljanju popolnosti podatkov nepremičninskih evidenc in postopnem izboljšanju kakovosti podatkov o nepremičninah.

Vzpostavlja nove evidence, registra nepremičnin, vključno s podatkih o stanovanjih in njihovih stalnih in začasnih stanovalcih.

Predlog spremembe ZAKONA O NEPREMIČNINSKEM POSREDOVANJU

Predlog *Sprememb in dopolnitev zakona o nepremičninskem posredovanju*, ki je v medresorskem usklajevanju, bo zagotovil večjo pravno varnost strankam v postopku, natančneje bo opredelil pravila za varnejše in skrbno poslovanje, določil pogoje za pridobitev in odvzem licence tujim fizičnim osebam, ki določajo ocenjevanje vrednosti nepremičnin.

Ministrstvo je v sodelovanju z Geodetsko upravo RS in Ministrstvom za finance v letu

2005 vzpostavilo skupno bazo o posredovanju v prometu z nepremičninami in evidenco prometa nepremičnin. Gre za urejeno in sistematično zbiranje in vodenje informacijsko podprte baze podatkov o sklenjenih poslih nepremičnin v RS s povezljivostjo na uradne evidence in javno dostopnostjo podatkov. Podatki obeh evidenc so javno objavljeni in dostopni na spletnem portalu Geodetske uprave RS: <http://prostor.gov.si>.

Predlog

UREDBE O IZVAJANJU AKTIVNE ZEMLJIŠKE POLITIKE S POVEČANJEM NAMENSKEGA PREMOŽENJA STANOVANJSKEGA SKLADA RS, JAVNEGA SKLADA – v pripravi

S prenosom zemljišč v državni in javni lasti na Stanovanjski sklad želimo doseči, da Stanovanjski sklad RS, kot državni investitor, pri izvajanju ustrezne stanovanjske politike gradi stanovanja po stroškovnih cenah.

Predlog spremembe

ZAKONA O NACIONALNI STANOVANJSKI VARČEVALNI SHEMI

Predlog zakona, ki je bil sprejet na Vladi RS 3. novembra 2005, spreminja shemo iz splošne varčevalne sheme v stanovanjsko varčevalno shemo, torej v namensko varčevanje. Spremembe zakona omogočajo varčevanje za obdobje od najmanj petih in največ desetih let, hkrati pa se možnost podaljšanja varčevanja nudi tudi že obstoječim varčevalcem. Koriščenje kredita bo možno v roku dveh let po zaključku varčevanja in ne več v roku enega leta. S spremembami zakona je večja pozornost namenjena mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega vprašanja.

Predlog spremembe

ZAKONA O JAVNIH NAROČILIH

Predvideva strogo ločitev projektiranja in gradnje, ter posebno obravnavo malih in srednjih podjetij. Prednost ločevanja faze projektiranja od faze gradnje je predvsem v nepovezanosti izvajalcev s projektanti in na ta način ne-vplivanja na bodočo ceno gradnje. Povečanje možnosti sodelovanja malih in srednjih podjetij pri javnih naročilih, ki v trenutni situaciji, zaradi veljavnega sistema naročanja, ne uspejo pridobiti posla, oziroma ga pridobijo le posredno kot podizvajalci velikih podjetij, bo vplivala na večjo konkurenčnost izvajalskega trga.

SPREMEMBE ZAKONA O UREJANJU PROSTORA ALI NOV ZAKON

Analiza stanja v prostoru ne upravičuje liberalizacije zakona

Osnovni namen bivše vlade je bil, da obstoječi zakon liberalizira, da se odpravijo vse prostorske ovire za hitrejši gospodarski razvoj. Odpravili so nekatere strokovne osnove, kot je lokacijska dokumentacija in zazidalni načrt, ter uvedli dvomljivo lokacijsko informacijo, pri čemer namen seveda ni bil izpolnjen. Stanje je še naprej kritično, saj je splošno uveljavljeno nespoštovanje prostorskih zakonov. Še vedno se dogaja črna graditev objektov, upravne enote pa izdajajo gradbena dovoljenja po svoji presoji, mimo določil prostorskih aktov in brez obveščanja občin. Občani nelegalno uzurpirajo neurejena zemljišča, investitorji ne spoštujejo določil gradbenih dovoljenj, zemljiški špekulanti izrabljajo nepopolnost in neuskladenost zakonov in privatizirajo javna zemljišča, v občinskih upravah pa je močan klientelizem. Po zakonu določeni "manj pomembni objekti" vizualno onesnažujejo urbani in krajinski prostor, podjetniki ropajo naravna bogastva, učinkovitost inšpekcij je majhna, njihova strokovnost vprašljiva, liberalizacija zakona pa z odpravljanjem nekaterih vitalnih prostorskih aktov ruši strokovne temelje prostorskega reda. Za ustrežnejše in hitrejšje postopke za gospodarstvo bi morala javna uprava najti druge vzvode. Anahronistično je, da ministrstvo za okolje in prostor nič ne razmišlja o decentralizaciji poslov, temveč podpira še večjo centralizirano kontrolo občinskih prostorskih aktov, kar bo povzročilo nove časovne zaostanke. Samo agencija za okolje si jemlje pravico, da za isti akt v postopku porabi pol leta za kontrolo. Zakon dejansko omejuje strokovno delo načrtovalcev zaradi dolgih upravnih postopkov, moral pa bi jih tako kakor uporabnike prostora zavezovati k večjemu spoštovanju pravnega reda. Priprave za odgovorno investiranje lastnih in pridobivanje evropskih sredstev lahko temeljijo samo na strokovno zrelih regionalnih in urbanističnih načrtih, zazidalnih načrtih, gradbenih projektih ter gradbenih dovoljenjih.

Sedanji zakon je preobsežen, pa še vedno nepopoln

Veljavni zakon smo kritizirali že leta 2002 zaradi njegove obsežnosti. Takrat je imel osnutek zakona še 150 členov. Sprejeti jih ima še več, 191. Kljub temu da je zakon preobsežen, je pomanjkljiv. Predlagatelji zakona so se z obsegom zakona ušteli, saj je prostorska problematika tako obsežna in kompleksna, da v njem še vedno ni zajeta (npr. določila o urbani prenovi, brez katere ni trajnostnega razvoja, in vsa potrebna določila s področja zemljiške in infrastrukturne politike).

Zakon o prostorskem redu

Osnovni namen zakona bi moral biti, da ustvari razmere za večji trajnostni red v prostoru, saj si morda ne želimo funkcionalnega in grajenega nereda. Vsa naša dejanja (urbanistični in prostorski načrti, drugi socialni in gospodarski ukrepi, npr. integracija in kohezija, prispevek za uporabo mestnega zemljišča, takse in davke, posojila evropskih skladov) so samo orodja za ustvarjanje boljšega reda v prostoru. V državnem zboru je bil že leta 2002 amandma na predlog zakona. Predlagano je bilo preimenovanje zakona v zakon o prostorskem redu, vendar je bil amandma od takratne koalicijske večine iz prestižnih razlogov zavrnjen, kljub temu da naša ustava in zakoni poznajo pojme, kot sta pravni red ali socialno-tržni red.

Sistemske bi moral biti zakon o prostorskem redu temeljni prostorski akt in krovni zakon za druge sektorje

Predlagal sem, da naj bo zakon o urejanju prostora temeljni sistemski zakon, ki bi lahko obsegal temeljna načela, podrobnosti pa bi urejali z drugimi zakoni, podzakonskimi akti in predpisi. Besedilo temeljnega zakona naj bi bilo kratko, jedrnat, človeku prijazno in čitljivo. Eden od vzorov bi lahko bil švicarski zvezni zakon o prostorskem planiranju, ki ima reci in piši 39 členov. Zakon o prostorskem redu bi moral biti tudi krovni zakon za vse sektorske zakone, če ti vsebujejo določila o urejanju prostora.

Novo predpise zakona bi morali prej preizkusiti v praksi, šele potem uzakoniti

Neki modrec je dejal: "Najboljši zakon je tisti, ki povzema dobro prakso." Zato sem že leta 2002 ministrstvu predlagal, naj se preizkusi strokovna in družbena sprejemljivost nekaterih zakonskih novosti. Odgovor je bil, da za kaj takega ni časa. Zdaj je že konec leta 2005, problem pa je isti, kar pomeni, da smo izgubili tri leta. Tako se zakonodajalec ne bi smel obnašati.

Dr. Boris Gaberščik, Ljubljana

Odziv inšpektorata za okolje in prostor na predlagane rešitve pod točko št. 1. iz pisma društva Deska v prejšnji številki Javne tribune

- a) Inšpektorji kot prekrškovni organ že z uveljavitvijo zakona o prekrških (ZP-1) lahko izterjajo na kraju samem globo za prekršek, ki je kot tak inkriminiran v predpisu. Problem torej ni v tem, da ne bi na kraju samem mogli kaznovati storilca, ampak da so storilci nedovoljenih dejanj v okolju neznani.
- b) Se strinjamo.
- c) Po našem mnenju bi morali na področju okolja uvesti večravenjski nadzor, kakršnega poznajo v drugih evropskih državah (državni, regijski in lokalni). Že večkrat je IRSOP predlagal ustanovitev lokalne redarske službe na ravni občin, ki bi nadzirale manjša onesnaževanja (divja odlagališča, odvržena izrabljena vozila, čiščenje greznic itd.). Zakon o vodah (ZV-1) med drugim predvideva tudi okoljevarstveno nadzorno službo, ki pa še ni ustanovljena.
- č) Sodelovanje v okviru pristojnosti s policijo, sodišči in davkarji je po naši oceni dobro.

Helena Lovše Vrhovec,
Tiskovna predstavnica
Inšpektorata RS za okolje in prostor

Odgovor na predlog rešitve pod točko št. 2 iz pisma društva Deska v prejšnji Javni tribuni – za ponatis biltena *Vzemite manj, imejte več*

Ministrstvo za okolje in prostor je junija letos ob svetovnem dnevu okolja izdalo publikacijo z zgovornim naslovom *Vzemite manj, imejte več (Zbirka namigov za neškodljivo življenje)*, in sicer kot samostojno prilogo časnika Delo. Publikacija je bila najavljena s posebnim oglasom in je izšla v nakladi 75.000 izvodov (celotna ponedeljkova naklada Dela), kar pomeni skoraj 225.000 potencialnih bralcev. Glede na sredstva ministrstva, namenjena za ozaveščanje in promocijo, je bilo to daleč največ, kar zadeva različne skupine javnosti (tudi gospodinjstva, šole, knjižnice ipd.).

Prejeli smo tudi omejeno število dodatnih izvodov publikacije; kot dodatno gradivo smo jih že uporabili ob različnih dogodkih, publikacija pa je na voljo tudi na spletnih straneh ministrstva.

Glede na odmevnost te akcije bomo takšne možnosti sodelovanja skušali čim bolj izkoriščati tudi v prihodnje.

Uredništvo biltena
Okolje & prostor

Še odmev: VERIGA SAVSKIH ELEKTRARN

Nekaj pomislekov in vprašanj:

Še vedno se nismo ničesar naučili iz primerov HE Moste, Mavčiče in Medvode. Te elektrarne so grajene tako, da izkoriščajo vodno energijo iz akumulacije.

Prvi problem: Če je reki onemogočena prodonosnost vzdolž njenega toka (v Avstriji gradijo hidroelektrarne, ki omogočajo reki nemoteno prodonosnost), se struga spremeni v gladek kanjon, voda pridobiva hitrost, struktura in stalež vodnega življa pa se spremenita.

Drugi problem: Prosim za odgovor, kam z usedlinami, ki sčasoma zapolnijo akumulacijo, elektrarna spremeni svoj značaj in se spremeni v pretočni tip.

Tretji problem: Obvezna zgraditev ribjih stez mimo pregrad, drugače se ne sme izdati gradbeno dovoljenje (nobena od navedenih hidroelektrarn nima ribje steze!). Dragi energetiki, ali ne bi bilo bolje, da bi že sedaj zgradili pretočni tip hidroelektrarne in bi zgoraj navedeni problemi odpadli, čeprav je res, da so akumulacijske hidroelektrarne bolj ekonomične od pretočnih. Toda vodostaj na Savi je poleti in pozimi zelo nizek, zaradi česar je ekonomičnost pretočnih hidroelektrarn vprašljiva. Menim, da akumulacijske hidroelektrarne gradijo le še v nerazvitem svetu in da v razviti svet ne sodijo več.

Ljubljana, 29. 11. 2005
Rajko Zajc, član RD Medvode

VABILO:

Vabimo civilno družbo, nevladne organizacije in posamezne neodvisne raziskovalce, da predlagajo, kateri so tisti problemi, ki bi jim moralo ministrstvo posvetiti več pozornosti, ali pa posredujejo svoj predlog za rešitev problema na področju, ki ga obravnava ministrstvo.

Prispevki naj bodo dolgi med 2000 in 2500 znakov (približno pol do tričetrt tipkane strani). Poslani naj bodo po elektronski pošti na naslov:

milena.janezic@gov.si ali
mburger@volja.net

z oznako v okenčku "zadeva" :

PRISPEVEK ZA JAVNO TRIBUNO

Prispevki so lahko podpisani ali pa nepodpisani, ta oblika javne tribune je predvsem namenjena predlogu, stvari, zahtevi, objektu, rešitvi problema, šele na drugem mestu je avtor; takrat pa seveda pričakujemo polno ime in naslov.